

Nro. 20.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELEMÉBŐL.

*Költ Bétsben Mártyziusnak 9-dik napján 1798-ik
esztendőben.*

Olasz Ország.

A Római Statusnak jelenvaló állapotát ek-
ként adja elő a' múlt szerdán este költ *Bétsi*
udvari Diariumnak 19-ik darabja: „A' *Római tu-*
dósítások, úgymond, Februar. 17 ik napjaig nyúl-
nak ki. Ezek szerént még a' Frantziáknak oda
lett bé-menetelek előtt Nápolyba utaztak Albani,
York, és Busca Kárdinálisok. Azara Spanyol
követnek a' Frantzia táborból Februar. 9-ikén lett
vissza térese után, hosszasán beszélt a' Sz. Pápá-
val, 's mingyárt akkor Congregatiót tartottak a'
Kárdinálisok, melly is esteli hat óráig tartott. —
A' város szomszédságában fekvő Mario nevű hegy-

re vitték fel ágyuikat a' Frantziák. A' nevezett Congregatiónak végződése után deputatio küldetett *Berthier* Frantzia Fő Generálhoz, mellyel abban egyezett meg, hogy az *Angyal* várába önként bé-botsáttassának a' Frantzia truppok. — Februarius 10-ikén a' *Római* óra mutató szerént, 16 órákor reggel 4 Frantzia Commissariusok mentenek bé az *Angelica* nevű kapun a' *Római* lovaság és fő Strazsámesterjek által kísértetvén, és mingyárt akkor el-foglalták az *Angyal* várát, minekutánna a' *Római* katonák onnan ki-költöztek, és a' *Sz. Agoston* szerzetén lévő papok klastromába mentenek volna. — Azután tsak hamar, úgymint 19 órákor, 500 Frantzia rukkolt bé a' városba, és este felé is ugyan annyi. — Azonban a' köz tsendesség fel-tartása végett olly hasznos intézeteket tett a' *Róma* városbeli Kormányfő, hogy sem a' Frantziák oda lett bé-meneteleknek idején, sem azután semmi rendeletlenség nem esett. — Azóltatól fogva nagyon meg-sokasodott az ott lévő Frantziák száma, és *Berthier* Generál, 4 millió liver kész pénzből, 2 milliót érő eleségből, és 3000 darab lóból álló hadi sattsot vetett *Róma* városára, mellyett négy terminusra le fizetni tartozik, hanem hol és miként fogja öszve szerzeni, már a' más kérdés. Egyszersmind 12 kezeszt kivánt a' nevezett Frantzia Generális magának adattatni, adattak is mingyárt, úgymint *Somaglia*, *Roverella*, *Caraffa* *Trajette* és *Carandini* Kardinálisok; *Giustiniani*, *Gabrieli*, *Colonna* és *Braschi* Hertzegek, és négy Praelatusok. Fiscalis Prokator *Barbari* a' Generál parantsolatjára fogságra vitetett. — A' *Római* regularis seregek minden fegyvereiktől meg-fosztattak, és a' polgári katonaság is el-botsáttatott a' szolgálatból.

Más *Római* tudósítások szerént, így szól továbbá a' *Bétsi udvari Diarium*, 10,000 főből álló Frantzia sereg rukkolt bé *Rómába*, a' fent nevezett kezesek a' *Quirinálból* az *Angyal* várába vitettek őrizetre (*Quirinalisnak* neveztetik *Rómában* a' *Sz. Pápnak* azon lakó palotája, melly azon

7 hegyeknek egyikén, a' mellyeken a' régi *Róma* várasa építetett, és a' melly *Quirinalis* hegynek neveztetik, vagyon építettve). A' *Braschi* és *Albani* familiáknak minden örökségeik, és az Anglusoknak, Oroszoknak és Portugallusoknak jószágaik confiscáltattak. Az előre kivántatott 200 ezer Scudiból, az az 400 ezer forintból álló hadi sattsott 24 óra alatt lefizetni és minden fegyvert által adni kéntelenítették a' *Római* lakosok. A' várasnak leg nagyobb ékességei a' szép Statuák és festett képek prédákká lettenek.

Minekutánna, mond tovább a' *Bétsi Diarium*, a' felállítatott új Kormányfzéknek első actája által, a' Sz. Pápának egyházi hatalma újobban megismértetett, és illendő tartására, 's bátorságban való megmaradására egy testörző sereg is megígirtetett volna, mindene, még a' leg kissebb vagyona is elvétetett Ő Szentségének. — Végre *Róma* várasának új Kommendánsa Frantzia Generális *Cervoni* Ő Szentségéhez küldettetvén arra kérte, hogy menne el *Rómából*, melly ki jelentésre ekként felelt Ő Szentsége, hogy ő kezekben vagyon ugyan, de azért még is a' maga Egyháza mellett kíván élni és meghalni. — Utollyára másoknak sok kérései után, engedett Ő Szentsége a' szükségnek, és oda hagyván *Rómát Siennába*, a' *Florentziai* Hercegségnek nevezetes várasába ment által, holott a' Sz. *Agoston* rendin lévő Szerzetesek házába szállott bé. — *Rómának* kórmánya 7 Consulokra, egynéhány Praefectusokra és Titoknokokra biztatott. — Generál *Berthier* helyébe *Massena* Generális fog *Rómába* menni.

A' *Génuai* vagy *Liguriai* Respublikába minden sorsú és állapotú emberek közt nagy békétlenség mutogattya magát, mivel mindenik nyomattatik, ki jobban, ki gyengébben. — Az árestált személyek száma is szaporodik naponként, és mind magában *Génua* várasában, mind a' falú helyeken szaporítani kell az őriző katonaságot, melly a' népnek eddig való nyomoruságát nemcsak nem könnyíti, hanem inkább öregbiti.

Bonóniából iratik Febr. 17-ikén, hogy ottan még most is sok Frantzia seregek marsiroznak kereftül *Róma* felé. — A' mellzébb látó szeméyek abban a' vélekedésben vagynak, hogy nemtsak a' Római Status ellen, a' mellyben senki ellent nem állott a' Frantziáknak, hanem talán más végből küldettetik oda olly számos hadi nép.

Német Birodalom.

A' múlt hólnapnak 12-ikén a' Regenspurgi Diéta is gondolóra vette a' *Rastadtban* lévő Frantzia követségnek első propositióját, mellyet a' Német Birodalommal köttetendő békességnek fundamentomául akarnak tenni. — A' *Treviri* Érsekségnek és Vál. Fejedelemségnek deputatusa, következő ellenvetéseket tett az eránt: 1) A' *Rénuson* túl fekvő Német Tartományoknak által engedése által tsak nem mindenét el-vesztene a' *Treviri* Érsek, kevesebbet a' *Colóniai*, leg kevesebbet a' *Moguntziai*. 2) Illyenképen lehetetlen vólna a' nevezett Érseki udvaroknak jövendöbeli jövedelmek mellett meg-állani, a' mennyiben 3) minden kamaralis jószágokat el-vesztének. 4) Minden egyházi Institutumok, sőt még a' Káptalan is, melly nélkül fel nem álhat az Érsekség, el-törölnének. 5) Minden Érseki templomok, Apaturáságok, Prépostságok 's a' t., sőt 6) a' nemesi jószágok is confiscaltatnának. 7) Minden egyházi és polgári tisztviselők meg-folztatnának kenyerektől. 8) Eppen úgy lenne dolgok, mint az A. Belgiombelieknek. 9) Soha sem adattatnának vissza az emigránsoknak az ő örökségeik.

Minekutánna a' Prussziai követség akként nyilatkoztatta vólna ki magát, hogy az emberiség és a' Német Birodalom böldogsága végett kézlélzen a' Prussziai Király illendő recompensatió mellett, maga *Rénuson* túl fekvő tartományait a' Frantzia Respublikának által engedni; több Fejedelmi deputatusok is, nevezetesen, a' *Hesszen-Kasszeli*, a' *Hesszen-Darmstadt*, *Bádeni*, és a' *Co-*

lóniai V. Fejedelemségbeli is követték a' *Berlini* udvarnak példáját. Ellenben a' többi szorossan megfontolván azt, mennyi áldozaton kellene Német Országoknak a' Frantzia Respublikával való békességet megvenni: akként határozták meg magokat, hogy ők, ámbár tellyes hatalommal légyenek is fel ruháztatva; de ezen fontos következésű dologban semmit nem végezhetnek Principálisaiknak és a' Regenspurgi Diétának hírek 's meg egyezések nélkül.

A' *Párisi* közönséges levelek szerént, *Ventose*-nek 1-ső (Febr. 19-ik) napján kezdődött el a' *Rénus* bal partyán fekvő Német és Prussziai tartományoknak Frantzia módi organisatiója, melly szerént minden osztályban 5 személyekből álló kormányzék, egy törvénytévő szék, egy főbenjáró vétkeket vizsgáló szék, egy közönséges adót beszédő hivatal 's a' t. fognak felállítani. Semmi klastromnak nem lészzen szabad Febr. 19-ik napjától fogva noviciusokat felvenni, és senkinek valamelly szerzetben való béállásra fogadást tenni.

Azon fent nevezett napon állítatott fel *Colónia* városában is ez az alkotmány Frantzia Commissarius *Vossen* polgár által az ott lévő Frantzia Generálisoknak 's alsóbb rangú tiszteknek jelenlétekben. A' harangoknak zugása, és doboknak 's trombitáknak harsogása alatt kezdődött el a' ceremonia. A' mint már ez előtt is említettük 4 Departementumra, avagy osztályra fognak azon Német tartományok felosztattatni, u. m. a' *Mont-Tonneri*, a' *Sáári*, a' *Rénus* 's *Moseli*, és a' *Roeri* osztályokra, mellyekben *Moguntzia*, *Trier*, *Kob-lentz*, és *Aachen*, az az *Aquisgranum* lésznek az anya városok. Az ezekben való népesség 1 millió és 250 ezer lélekre tétetik.

Frantzia Respublika.

A' Directoriumnak Febr. 19-ik napján az 500 Tanátsához küldött jegyzéseiben azt adta tudtára, hogy *Berthier* Generális Febr. 10-ik napján

ment bé *Rómában*, 's ugyan akkor mind a' *Capitoliumot*, mind az *Angyal* várat el foglalta. — *Bonaparte* fő vezér, stábjával együtt meg vizsgálta az Angliai armádiának jobb szárnyát, a' *Calaisi*, *Dünkerkai*, *Nieuporti* és *Ostendei* kikötő helyeket, és mindenütt meg-tévén a' szükséges rendeléseket, *Brügge*, *Gent* és *Antverpia* városokon keresztül utazván, Febr. 16-kának estején *Brüsszelbe* érkezett, holott mingyárt akkor *incognito* a' teatromba menvén, és az ötlet esmérő hadi tisztek által meg-esmértetvén, közönséges öröm tapsolással fogadtatott. Ne hogy nagyobb ceremonia tétessen nékie, alattomban még a' játék végződése előtt kiment a' teatromból, és a' következő napnak reggelem *Clarke* 's más két Generálissal együtt onnan el-utazott, de hová, még eddig nem tudjuk.

Az Angliába való szerentsés ki-szállásnak eszközöltetésére 400 planumnál több küldetett nékie a' kezébe. — *Calaisban* hosszas conferentiát tartott Febr. 10-ik napján az ott lévő értelmes és hosszas tapasztalású hajóseregbeli emberekkel. — Egyik közülök ilyen tanátsot adott nékie: „Hogy szerentsésen ki-léphessünk Angliába, szükség el-várnunk, míg egy nagy szélvész támad a' tengeren, a' melly által minden kikötő helyeink előtt ólálkodó Anglus hajók széllyel fognak szórattatni. — A' szélvesznek le-tsendése után, mindjárt, és mi-nekelötte öszve gyüllenének az ellenségnek széllyel szóratott hajói, üllünk mi hajóinkra, 's egyenesen evedzünk a' *Dowerbe*, a' *Kenti* Grófságnak kikötő helyébe, a' hová a' *Calaisi* kikötő helyből könnyen bé-érhetünk 4 óra alatt. Ottan ki-szálván hadi seregeink a' szárazra, mindent a' ki-eleikbe akad, vagdallyanak-le, marsirozzanak egyenesen *Londonba*, 's foglallyák el ottan a' bankót. — *Bonaparte* jelenlétében 8000 ember ágyúkkal együtt 5 minutum alatt 50 hajókról a' szárazra ki lépett, 's szép rendbe állott, annak meg mutatasára, hogy ha az Angliai pártokhoz juthatnak, melly hamar ki-szálhassanak ottan a' szárazra. — A' *Párisi*, Febr. 19-kén költ közönséges levelek

egyenlőképen azt állatták, hogy *Bonaparte* fővezér nem fog többé *Rastadtba* vissza menni.

A' mióta *Lyon* várasa ostromló állapotba tétetett, 1500 gyanús személlyek fogattak ottan el, a' kik közt sok emigránsok, a' polgári hitet le nem tett papok, és *Chouansok* is találtak. — *Montpellierben*, a' melly hasonló állapotban vólt, helyre állván a' tsendesség, a' Directorium parantsolatyára fel-óldoztatott a' bé-záratás alól. — Az *Andegaviai* osztálynak némelly helységekben sok *Chouans* tisztek találtak, a' kik nappal a' mezőkön 's érdökben bujdoklottak, éjelenként pedig ki-menvén rejtek helyeikből, sok tolvajságot és gyilkosságot vittek végbe. Az el fogattak közt találtak a' *Chouans* segítő seregeknek fő Commissariusok. — Rejtek helyeikben, sok puska, kard, töltés, golyobis 's több effélék találtak.

Strafsburgban, *Colmárban*, és más *Alsátiai* városokban, sok hadi tisztek a' kik azzal vádoltattak, hogy ők egyet értettek *Pichegrü* Ex-Generállal, meg-fogattatván *Párisba* vitettek.

Batáviai Respublika.

Naponként mind jobban jobban erőssödik a' Jan. 22-kén történt új revolutió, úgy hogy már most, a' *Geldriai*, *Gröningai*, *Oberysseli* és *Friszlandiai* tartománybeli gyűlések, és a' *Brabantzai* 's *Drenthi* nemzeti képviselők is, a' kik eddig ellenkező módon gondolkoztanak, mindniáján akként nyilatkoztatták ki magokat, hogy ők is egészen alája vetik magokat a' Jan. 22-kén hozott törvényeknek, és ennekutánna nem függetleneknek, hanem a' Nemzeti gyűléstől függőknek fogják magokat tartani. — Egyedül a' *Zelandiai* kormányzó tartya magát erőssen, és világosan kijelentette, hogy nem esméri magát kötelésnek a' Nemzeti Gyűlés parantsolattainak való engedelmességre, annyival inkább, mivel hivatalya el kezdésekor esküvéssel kötelezte magát arra, hogy

azon tartomány eránt mindenkor hiven fogja magát viselni, és ízámot is a' maga viseletéről. Ahoz képest öszve hivatta azon tartománybeli gyülekezeteket, a' végre, hogy önnön magok határoznák meg, kívánnyák e' felsőségbeli jussaikat továbbá is fenn tartani, avagy nem? mellyről jelentést fog tenni annak idejében. — A' múlt Jan. 22-kén árestomba zárattatott Nemzeti Ex-képviselőkre való szoros vigyazás a' Directoriumra bizattatott, olly hagyomány mellett, hogy nem azoknak fortélyos igyekezetekre, hanem az új Constitutiónak el-készítetéséig minden aristocratákra, és foederalistákra, Argusi szemekkel vigyázzon. — *Brabantzián* kívül minden tartományok meg-eggyeztenek már a' Respublika adosságának öszve olvasztatásában. Ezen Respublikának régi Constitutióját, 's igazgatásainak formáját egész mivóltában, 's egy summában lehet olvasni az 1796-ik esztendőben kiadattatott Magyar Almanaknak 36-ik, és következő tikkelyeiben.

A' Batáviai Respublikának Directoriumja 5 Ministert nevezett-ki, a' kik, mint szinte a' Frantzia Respublikában, a' végre hajtó hatalomnak parantsolatjait végbe vigyék. Ezen fontos hivatalokra a' következő férfiak nevezettek-ki, úgymint polgár *Beymann* hadi ministerségre; *Sports* tengeri ministerségre; *Buys* a' külső dolgokra ügyelő ministerségre; *Ondatje* belső ministerségre; *Cuperus* a' törvényes dolgokra ügyelő ministerségre.

Azon személyek eránt, a' kik a' reájok biza-tott közönséges hivatalokat magokra vállalni nem akarták, azt végzette a' Nemzeti Gyűllés, hogy nemtsak polgári jussaikat el-vezzessék, hanem e' mellett számkivetésbe küldettessenek hazájokból.

Az Oberysseli Statusoknak Titoknokja Fébr. 12-ik napján fogva vitettetvén *Hágába*, közönséges fogságra küldettetett. — Egy linea hajónak Kapitánnya is hasonló sorsra jutott, hivségtelenségben tapasztaltatván, a' múlt October 11-ik nap-

ján történt szerentsétlen tsatának alkalmatosságával. — A' Nemzeti Gyűlésnek közelebbi végzése szerént, minden azon Respublikában tartózkodó Frantzia emigránsoknak ki kell onnan költözni, melly végzésnek végre való hajtása a' Directoriumra bizattatott.

Mint bizonyos dolog, úgy iratik, hogy ezen Respublika is részt akar venni a' Frantziáknak Anglia ellen való expeditiójokban, melly dolog értésére esvén a' *Londoni* Ministeriumnak, parantsolt, hogy a' *Hollandiai* halászó hajókat is fogdosásák el az Angliai rabló hajók. E' dolog igen nagy szeget ütött a' Belgák fejekbe, mivel még eddig 10 ezer ember taplálta magát a' halászat által, és a' Respublika kasszájába is sok pénz bé folyt a' heringel való kereskedésből.

Helvétziai Respublika.

Básilia várasának eddig vólt polgármestere *Ochs* polgár az általa *Párisban* készitetett új Constitutiót Frantzia, Német és Olasz nyelveken nyomtatásban kiadván, ki is osztogattatta. Ezen új alkotmány szerént két Kamarára fog az egész Helvétziai Respublikának törvénytévő teste osztattatni, és az első Nagy, a' második Öreg Tanátsnak neveztetni. Az egész Respublikában 21 Canton fog lenni, 's mindenik 4 tagot választani a' Nagy és Öregek Tanátsához. A' Nagy Tanáts tagjai 8, az Öregeké 6 esztendőig fognak hivatalyaikban meg maradni. A' végre hajtó Hatalom 5 személyekből fog állani, 's abból minden esztendőben egy tag ki lépni, de a' ki azonnal az Öregek Tanátsába fog megy által. E' mellett 4 vagy 6 Minister fog választatni, a' kiknek különös Departementum fog adattatni. — A' Directorium tagjait a' két Tanáts, a' többi közönséges hivatalban lévő személyeket pedig a' Directorium fogják választani. — A' Cantonokba küldettendő Commissariusok Nemzeti Préfectusoknak neveztetnek. Az idegenek 20 esztendei ottan való lakások után

nyerhetik el a' polgári jussokat. Minden Cantonban tellyes szabadsága lészzen a' Könyvnyomtató sajtóknak.

A' *Báselben* lévő Frantzia követ *Mangaud* polgár, Febr. 20-ik *Bernába* küldött kurirja által ezeket kívánta az oda való kórmányfzékétől: 1) Hogy mondjon le a' *Bernai* Magistratus hivataljáról. 2) Töröltessék el az oda való hadi Tanáts. — 3) Modo provisorio állitattassék fel ottan egy kórmányfzék, mellyből egészlen ki rekesztessenek az előbbi kórmányfzék tagjai. 4) Tellyes szabadság engedtessék a' Könyvsajtóknak. — Egyszermind minden Cantonoknak tudtára adta polgár *Mengaud*, hogy a' Frantzia hadi készületek egyenesen a' *Bernai* Tanáts ellen intéztettek, bizonyossá tévén; hogy semmit nem kíván a' Fr. Respublika nyerni, hanem tsak azt akarja végbe vinni, hogy az eddig való hibás igazgatás formája helyett, egy olly új Constitutió állitassék fel, melly mindenben hasonló légyen a' Frantzia és Cisálpina Respublikák alkotmányához 's a' t.

A' Frantzia követnek ezen maga ki-nyilatkoztatásáról gyűllést tartott a' *Báseli* új Kórmányfzék, és hogy sem a' *Bernai* és *Solothurni* Cantonokra, a' mellyek még most sem akarnak a' szükségnek engedni, sem annál fogva az egész Helvétziai Respublikára ki ne áradjon a' pusztító hadakozásnak tüze, közönséges meg egyezésből négy deputatust küldött a' *Bernai* Tanátshoz, a' kik által más hasznosabb gondolatokra akarja azt vezetni.

Kész ugyan a' *Solothurni* Canton előbbi Constitutióját meg-változtatni, de nem magánosan, hanem azon Cantonoknak egyet értésekkel, a' mellyek a' Hazának mástól való nem függését, és a' vallásnak állandóságát tovább is megtartani igyekezik.

A' Frantzia Respublika, és némelly régi politika alkotmányok mellett tovább is meg-maradni kívánó *Helvétziai* Cantonok közt támadt vil.

longásnak el-intézése végett *Peterlingenben* (a' *Pays de Vaud* tartománynak kis várasában) Congressus tartatik. A' Frantziák részéről Generál *Brune*, a' *Bernai Canton* részéről pedig három deputatusok küldettek oda. Ezeknek meg-eggyezésétől fog függeni vagy a' fel-bomlott békességnek vissza állítása, vagy a' hadakozás tüzének ki lobbanása. Többen vagynak, a' ki az elsőbbet ohajtyák és reménylik.

Nagy Britannia.

Azon nagy nyereségből, mellyet a' múlt October 11-ik napján történt tsatában nyert a' Lord *Duncan* flottája, 120,000 font sterling osztattott ki az azon ütközetben jelenvölt matrózok közt. Tartsuk meg, hogy Angliában a' tengeren nyert nyereségnek a' fele a' Statusé, az egy negyed rész a' kórmányozó Admirálé, egy pedig a' matrózoké.

Emlékezhetünk, hogy a' múlt esztendőben *Hoche* Generál próbát tett az Angliába való ki-szállásra, és hogy maga ugyan szerentsétlen völt a' tengeri nagy szélvezek között, hanem egy *Tate* nevű Oberster, a' kórmánya alatt lévő, galyára sententiaztatott bünösökből álló corpusával a' *Wallisi Hertzege*ségben ki-szállott. — *Hoche* Generálnak néki adatott instructiója meg-találtatván, a' *Londoni* udvari újság levelekben ki-adattatott. — Ebben az instructiójában azt parantsolta Generál *Hoche* a' nevezett Obesternek, hogy a' *Bristoli* és *Liverpöli* kikötő helyeket rontsa öfzve; hogy zür-zavart és függetlenséget inditván a' nép közt fenekestül fel forgassa *London* várasát, törüllye el a' kereskedést, fogattassa el a' kórmányszék kurirjait, fofzza meg fegyvereitől a' katonaságot, tsábittsa el az el szökésre az Angliai truppokat.

Úgy tapasztalván a' fő kórmányszék, hogy az Irlandusokkal való kemény bánás nemtsak semmit nem használt, sőt inkább nagyon el-keserítetvén az által az a' szegény nép pártosságra ve-

temedett; már most gyengébb eszközökkel kezd velek bánni, és azokat, a' kiket vagy tsupa gyanuságból, vagy világos hiveségtelenségéért tömlötzökre hányatott, olly fel-tétel mellett szabadon botsátattya, hogyha a' Status hiveségére, és életeknek meg-jobbitására hittel kötelezik magokat. Mind Anglia mind Irlandia körül mindenütt a' tenger partyain telegrafusok állittatnak fel, a' mellyek által kevés szempillantás alatt hirt le-hessen adni az ellenségnek ki-szállásáról. — Egy *Müller János Baptista* nevű Prusszus hufzár, a' ki néhány esztendőtol fogva *Putneyben* London szomszédtságában töltötte vénségének hanyatló esztendeit, halálához közelgetvén, azt hagyta testamentomban, hogy halála után hufzár ruhájába öltöztessék fel-ötet, és hogy a' kalpagja is fejére tétetödhessen, jó hosszú koporsót készítsenek néki. Ö tehát a' más világra is hufzárosan akart költözni.

Most nemtsak a' matrözoknak, hanem a' hadi seregeknek öregbitésekre is erőszakkal vitet-tetnek az ifjak. A' matrözoknak verbuáltatások tsak nem úgy megyen véghez, mint Magy. Ország-on a' gyalogságnak verbuáltatása. — A' magános gazdák is, a' kik jó nyereséget reménylenek a' Frantzia portékákkal meg-rakatott neutralis hajóknak el-raboltatásokból, sok kapzsi hajókat készittetnek-ki.

Londonból Febr. 13-ik napján. *Amsterdám-ból*, úgymond, és *Rotterdám-ból* semmi kereskedő hajók nem jöttek mostanában ide, nem is jöhetnek, halálos büntetés alatt meg-tiltatván a' Hollandiai új revolutió után a' Belgáknak velünk való kereskedések, mellynek nemtsak mi, hanem ök is, söt egész Német Ország érezni fogja a' súlyát, mivel minden napkeleti Indiai, Frantzia és Hollandiai szigetek birtokunkban lévén, mi szedjük azoknak gyümöltseit, 's mi szoktuk el-adni más Európai nemzeteknek. Egynéhány Frantzia transport hajókat, a' mellyek eleséget akartak a' *Brestiai* kikötő helyben lévő Frantzia flottának vinni,

egy Anglus fregatta el-fogdosván, a' *Plymouthi* kikötő helybe vezette-bé.

A' múlt Februarius 10-ikén egy irást küldött a' Király az alsó Parlamentumnak, mellyben az eránt való kivanságát jelentette-ki, hogy Lord *Duncánnak*, és az ő nevét viselő maradékának 2000 font sterlingből álló pensiót kellene adni. Harmad nappal azután elő-fordulván ez a' tárgy a' Parlamentum gyűlésében, nagy egymással való vetélkedésre szolgáltatott alkalmatosságot. Sok tagok úgy vélekedtek, hogyha Lord *Duncánnál* ezen kegyelem közöltetik, méltó lészzen arra Lord *Vincent* is, a' ki nem kevésbé erdemessé tette magát a' Haza eránt; sőt igazat szólván, Admirál *Sir Richard Onslow* is, a' Lord *Duncán* vezér társa érdemei azon jutalomra. — Az utólsóbbra azt jegyzette meg *Pitt* Minister, hogy ámbár ő meg-esméri Admirál *Onslow* nagy érdemeit: mivel mindazáltal, tsak a' kommandirozó Admirálisokkal szokott az illy különös kegyelem közöltetni, ő indniillik *Onslow* jól értvén a' hadi törvényt, Lord *Duncán* szerentséjét épen nem fogja irigyleni.

A' már két izben említett *Norfolki* Hertzegtől el vétetett hivatalok, nevezetesen a' *West Riding Yorkshiri* Grófságnak fő igazgatását, és egy provincialis regementnek Obersterségét Gróf *Fitzwilliámnak* adta a' Király. — A' *W...* Hertzeg és Hertzegné már annyira meg-engeszteltettek egymáshoz, hogy külsőképen semmi haragot nem mutatnak egymás eránt. — A' *Yorki* Hertzeg asz szony kétséges ki-menetelű nyavalyája jobbra kezdett fordulni, és már most reménység vagyon élete meg-maradásához.

Orosz Birodalom.

Pétersburgból Febr. 8-ikán. Mái napon egy férfi magzatot szült a' Fels. Orosz Tsálszárné, kinek *Mihály* név adatott a' keresztségben. Doktor *Meckel* Ur, a' Hálai Kir. Fő Oskolában az Orvosi

Tudománynak közönséges és Ordinarius Tanítója vitte vágbe a' bába kötelességét, melly szolgálatajáért 15000 rubelt rendelt nékie a' Fels. Tsá. szár. — Ugyan ott, t. i. *Pétersburghan* egy Tsá. szári Ukase, avagy parantsolat hirdettetett ki mostanában, melly által kemény büntetés alatt megtiltatik a' férfiaknak a' *Frak* nevű felső köntösnek, a' Giletnek, avagy Cüras forma kamizolnak, a' kerek kalapnak, a' pantlikás tzipököknek, a' fél saruknak, a' hajtókás és sinorral öszve füzött saruknak, a' vastag nyakra valóknak, a' pantalon, az az hosszú Fr. nadrágoknak viselete.

T u d ó s i t á s.

Weber Simon Péter, *Pozsoni Typografusnál*, találhatnak *Pesten*, a' most esendő *József napi Vásárkor* a' maga boltjában, melly a' nagy *Piattzon*, zsemlyesütő *Rupp házában* vagyon, ezen következő új könyvek, sok más könyvekkel együtt.

Gróf Gvadányi József Úr, a' *Világnak közönséges Historiája*, ötödik Darab. nagy 8. részben, egy képpel 1 fl. Ez a' Munka fog tovább is folytatatni. A' négy *Tómusoknak* az ára 4 fl.

Lehotzky Andreas, *I. Regni Hung. et Partium eidem annexarum Statuum et Ordinum seu Nobilium Familiarum Stemmatographia*, insertis accessorie Notationibus de antiquis Populis Hungariae oras incolentibus. Pars II. in 4. 1 fl. 30 kr. Az első *Tómusból* is, mellynek ára 2 fl. vagynak még *Exemplárok*.

Exemplaria Calligraphiae Hungaricae et Latinae, in usum Juventutis Scholasticae adornata. Sculpsit *Godofredus Prixner* Hungarus Posoniensis. In 4. Helvétziai papirosra 34 kr. szép író papirosra nyomtatva 20 kr. Ezeket fogják követni Német és Tót nyelvre való *Példázatok* is; de ezek most tsak azon Magyarok számára különösön adattnak el, a' kiknek a' Német és Tót *Formulákra* nintsen szükségek. Azok pedig, kik mind a' négy nyelven valókat akar-

ják, várakozzanak a' jövő Medárdusi Pesti Vásárig, a' mikor egyszerre meg-vehetik.

Gáti István Termézet Historiája. Második kiadás. 8. 30 kr. Az érdeemes Szerző Úr nem sokára ki-fogja adni a' Termézet Tudományát-is, melly éppen olyan móddal készült, mint ez, a' leg újjabb Physicusok Principiумаik szerént, és nem kevesebb szorgalmatossággal 's ritkasággal.

Kiss János, 'Sebbe való könyv. Azok számára, kik az olvasásban hasznos gyönyörködtetést keresnek. 12. egy festett papirosra nyomtatott boritékkal együtt. 24 kr.

Fő-Strázsa-mester *Csizi Istvánnak* nemes Mólnár Borbálával az erkölts pallérozását, és a' szív meg-jobbitását tárgyazó Verses Levelezései. 8. 24 kr.

M. T. Cicero, az Ember Tisztéről és kötelességeiről a' maga Fiához irt három könyvei. Magyarra fordította Kovásznai Sándor, ki adta Engel Kristián János. 8. 36 kr.

Kisded Magyar Grammatika, melly még a' Magyar Oskolában lévő, de a' Deák Oskolákra igyekező kisded Tanulóknak olly véggel készítettett, hogy a' Deák nyelv-mesterségét majd könnyebben tanulhassák. 8. 5 kr.

Deák Grammatika magyarul. A' Magyar Grammatikához foglalva. 8. 12 kr.

Artis Poéticae Elementa. 8. 10 kr. hozzá van tóldva egy Mythologia-is.

Abc-könyvetske. A' Magyar Országi apróbb Oskolák hasznára készítettett S. Patakon. 8 kr.

A' Mechanikának rövid summája. A' gyermekek számára. 8. 5 kr.

A' Magyar Törvénynek rövid summája. A' gyermekek számára. 8. 10 kr.

Csokonai Mihály Diétai Magyar Múzsája. 8. egy veres boritékkal. 24 kr.

A' fent említett Deák és Magyar Calligraphianak nyomtatványai közül a' *Magyar Kurir* Szerzőjének is küldött egyet a' Kiadó Úr, melly-

ben olly szép és tsinos irás-módja találtatik, hogy ámbár most is meg-lehető irása vagy on a' *Magy. Kurirnak*, da ha sas módjára meg-ifjodhatna, most sem sajnállaná ezen szép irás módjának követésére naponként egy vagy több óráit is fel-áldozni.

* * *

Neminemű hajlandóságot, és tehetséget érezvén magamban a' *mappák* részbe való mettzésére; hasznosnak itéltem, kivált az Oskolákra nézve, ha ezeknek készítésére adnám magamat. Ugyan e' tzelből metztettem is már jó olvasható betűkkel két *mappát* t. i. *Régi Görög Ország*, és *Kis Asia mappáit*, az 1-öt ugyan *Cellarius*, a' másodikat pedig *Koeler* nagyobb *mappái* szerént, és az árrokat iró papirossan *illuminálatlan*, egyenként, határoztam 5 krajtzarokra, minden tizre rá adván egyet. Azért mind azon Titt. Urak, a' kik ezen hasznos igyekezetet 's Oskoláiknak e' részben való tökéletesedését előbb vinni kívánnyák; ha *frankon* tudósittani nem terheltetnek (illy forman *Pest in der fünf Lerchen-Gasse in Stärkmacherischen Hause*) a' mennyi kívántatik örömost szolgálók. Mellyet avagy tsak azért is kívántam közönségesse tenni, hogy meg-tudhassam, minémű indullattal fogadtatik jó igyekezetem; melly ha illendő kedvességet fog találni, reményleni lehet a' szükségesebb *mappáknak*, mind meg bővülését, mind meg óltsóbbodását; külömben pedig hasznos igyekezetemmel, 's kelletlen szolgálattal én is kénytelen lézlek el halgatni.

Karats Ferentz.

* * *

A' *Magy. Kurir* 17-ik 254 lapján, a' 29 sorban *Masmontel* helyett *Marmontelt*; a' 18-ik darabnak 276 lapján, a' 23 sorban *Arauia* helyett *Arandat* kell olvasni.

D. D. S.